

СТАНОВИЩЕ

**по процедура на ВСУ „Черноризец Храбър“
за присъждане на научна степен „доктор“**

Относно: дисертационен труд на тема „Ефект на мотивацията на работещите върху връзките между общата Аз-ефикасност, специфичната Аз-ефикасност и представянето в работата”

Професионално направление: 3.2. „Психология”

Докторска програма: „Социална, организационна и консултативна психология“

Автор: Рафаел Гомел

Изготвил становището: доц. д-р Даниела Андонова

Настоящото становище е изготвено въз основа на представени дисертационен труд и автореферат. Авторефератът отразява коректно и напълно съдържанието на дисертационния труд.

Дисертационният труд е в обем от 149 страници и съдържа пет глави, списък на използваната литература, който включва 101 източника на английски език, и приложения. Текстът съдържа 45 таблици и 14 фигури.

Изследването е посветено на мотивацията и Аз-ефикасността – два основни фактора за успешно представяне навсякъде, където качеството на процесите и на продуктите от дейността са от ключово значение. Мотивиран от всекидневните предизвикателства на практиката, които като консултант в областта на мениджмънта добре познава, Рафаел Гомел допуска, че по-доброто разбиране на мотивацията и Аз-ефикасността може да спомогне за подобряване на представянето на работещите.

Въпреки че тази изследователска област е изследвана в продължение на десетилетия, повдигнатите от г-н Гомел въпроси имат непреходна теоретична и приложна значимост.

Актуалността на дисертационното изследване се определя от намерението на автора да изясни идентифициран наскоро в научната литература и все още слабо изследван теоретичен проблем със съществен приложен потенциал. На основата на изследвания, които не подкрепят традиционния модел на Бандура за връзката на Аз-ефикасността с мотивацията, Рафаел Гомел тества нов модел на връзки и ефекти върху резултатите от дейността.

Изследователският проблем, заложен в основата на дисертационното изследване на Рафаел Гомел, се отнася до успешното и ефективно управление на представянето на работещите чрез създаване на най-подходящите стратегии, което би подпомогнало организациите да постигат целите си по начин, съответен на потребностите, целите и благополучието на работещите в тях хора.

Целта на дисертационното изследване е „да се изследват връзките между мотивацията, Аз-ефикасността и представянето” (с. 11).

Теоретичната обосновка на изследването в първата част не е просто преглед на литература по проблема, а логичен и последователен теоретичен анализ, в който личи умелост в боравенето с теоретични концепции. Представени са четири теоретични подхода към мотивацията – теории за потребностите, процесни теории, теории за интринсивната мотивация и теорията за социалното учене на Бандура, с акцент върху Аз-ефикасността. Подчертани са празнотите и едностранчивостта в разгледаните теории, които не им позволяват да осигурят достатъчно пълно обяснение на мотивацията и нейното влияние върху представянето в академична и организационна среда. Според Рафаел Гомел теорията за социалното учене има най-голям обяснителен потенциал по отношение на

мотивацията и представянето в работна среда. От теоретичния анализ са извлечени изводи, които поставят рамката на емпиричното изследване.

Методологията на емпиричното изследване е подробно и прецизно описана. Дизайнът на изследването е експериментален. Проведени са две експериментални процедури. Събирането на данни в двата експеримента е извършено чрез самоотчетни въпросници и задачи, които изследваните лица изпълняват. Данните са подложени на статистическа обработка с използване на разнообразни и подходящи статистически методи. Резултатите са интерпретирани коректно. Като цяло те подкрепят очаквания модел на връзки между променливите. На тази основа са извлечени изводи и са предложени възможности за практически приложения на резултатите от дисертационното изследване. В отделен параграф са обсъдени ограниченията на изследването и са формулирани препоръки за допълнителни изследвания по засегнатите изследователски въпроси, които да преодолеят споменатите ограничения.

Не откривам в дисертационния труд съществени недостатъци и пропуски, които могат да повлияят върху резултатите и изводите и да засегнат качеството на научните и научно-приложни приноси.

Посочените от автора приноси обективно отразяват основните постижения на дисертационния труд, които оценявам като обогатяване на теоретичното психологическо познание чрез изясняване на теоретични неясноти и предлагане на нов модел. Това открива възможности за бъдеща изследователска работа. Оценявам като безспорен принос и възможностите за приложение на изводите от изследването за усъвършенстване на стратегиите за мотивиране на работещите и определяне на най-подходящата за организацията система за управление на представянето.

Убедена съм, че представеният за защита дисертационен труд е пълноценен научен продукт, който демонстрира способността на автора да идентифицира научен и приложен проблем, да го анализира и да предлага

решение, тествано в методологически издържано научно изследване. Това ми дава основание да предложа на членовете на Уважаемото научно жури да бъде присъдена образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 3.2. „Психология” на Рафаел Гомел.

23.10.2017 г.

гр. Варна

Изготвил становището:

(доц. д-р Даниела Андонова)